

Otázka: Základní psychologické směry

Předmět: Společenské vědy, Psychologie

Přidal(a): Admin

Vznik psychologie

- Ve 3. st. př. n. l. Aristoteles O duši. Do 19. století součást filozofie, přelom roku 1879 na univerzitě v Lipsku je založena první laboratoř – Wilhelm Wundt. Považováno za vznik psychologie a psychologických směrů.

Asocianismus

- Jeden z nejstarších psychologických směrů.; Nic není ve vědomí, co dříve nebylo ve smyslech
- Zakladateli tohoto směru jsou David Hartley a David Hume.

Behaviorismus

- Psychologii chápou jako vědu o chování. Zakladatelem John B. Watson chování člověka vysvětluje jako reakci na stimuly (podněty). Schéma S (stimul) – R (reakce).
- Osobnost mezi S a R vysvětlují jako nepopsanou černou skříňku.

Neobehaviorismus

- Na základě analýzy vztahů mezi podněty z vnějšího prostředí a chováním organismu vznikají určité pochody uvnitř organismu, které tyto podněty zprostředkují. Také se zaměřovala na studiu procesů učení, a to u lidí i u zvířat.
- Představitelé: Watson, Tolman.

Gestaltismus (tvarová psychologie)

- Wertheimer, Köhler, ps, člověk chápána jako uspořádaný celek, jednotlivé části propojeny.
- Bio, ps i soc procesy mají nedělitelnou povahu. Gestalt zákony: z.
 - pregnantnosti: nejjednodušší uspořádání do celku. Skutečnost taková není, člověk ji tak ale vnímá.
 - princip figury a pozadí – rozdělujeme pozadí a hlavní prvek, to méně výrazné potlačujeme.
 - blízkosti – části blízko sebe mají ve vjemu tendenci se spojovat (blízké tečky = čárka)
 - podobnosti – spojujeme části podle podob. (vidím kruhy a čtverce, ale ne obrazec, co tvoří)

Kognitivní psychologie

- Populární od 50. let 20. století, proti behaviorismu představitel George A. Kelly, kognitivní (poznávací) procesy, jedinec si vytváří vnitřní obrazy vnějšího světa, skrze ně je člověk schopen sebereflexe a utváření své hodnotové orientace

Humanistická psychologie

- Maslow, Rogers, opozice behaviorismu, zdůrazňuje osobní tvořivost, seberealizaci, zabývá se vědomím a sebeuvědomováním, snaží se objevit pravou identitu

Ruská reflexologie

- I.P. Pavlov, podmíněné a nepodmíněné reflexy

Hlubinná (dynamická) psychologie

- a) Psychoanalýza – Sigmund Freud, zkoumá nevědomí a předvědomí, rozhodujícím činitelem jsou podle Feuda pudy hlavně sexuální.
- b) Analytická psychologie – Carl Gustav Jung, Také se zabývá nevědomím. Dělí ho na osobní (jedinec) a kolektivní (dědictví předků), kolektivní nevědomí je tvořeno souborem archetypů, předobrazů jako univerzálních symbolů, ze kterých vznikla naše kultura např. moudrý stařec, velká matka
- c) Individuální psychologie – Alfred Adler, vliv sourozeneckých vztahů a rodinného prostředí na život jednotlivce

Transpersonální psychologie – Stanislav Grof, stavy vědomí u meditace, drog, holotropní dýchání

- Úkol: popsat a vysvětlit zákonitosti a mechanismy vzniku, utváření a průběhu lidské psychiky